

Жозе Мануель Баррозу: «ЄС – це проект миру»

10 грудня Євросоюзові вручено Нобелівську премію миру 2012-го року

НОВИНИ ЄС

**Бюджет на 2014–2020 роки
має бути „помікованим”**

Стор. 4

ОФІЦІЙНО

**Європарламент:
Україна має визначитися**

Стор. 8

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС-УКРАЇНА

**Малі міста можуть вирішувати
великі завдання**

Стор. 12

Представництво ЄС видало нову брошуру „ЄС-Україна: що це Вам дасть?“. Вона містить основну інформацію про реальні перспективи та переваги, що їх несе Угода про асоціацію між ЄС та Україною. Завантажити цю брошуру ви можете тут – http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/association_115x170_uk.pdf
Ми будемо вдячні за подальше поширення цієї інформації.

З 1 січня 2013 року статусу „Культурна столиця Європи“ набувають французький Марсель та словацький Кошіце – вони перебирають цю місію від Гімарайншу (Португалія) та Марібора (Словенія). Першою культурною столицею, обраною в рамках загальноєвропейського проекту, були Афіни (1985 р.). Наприкінці 1990-х аналогічні проекти – Арабська столиця культури та Культурна столиця Америки – запроваджено в інших регіонах світу. Одне з українських міст, разом з представниками Німеччини та Албанії, також стане культурною столицею Європи – у 2024-му.

QUO VADIS, УКРАЇНО?

Сьогоднішній динамічний світ ставить перед нами складні, часом несподівані, але дійсно амбітні виклики, відповідь на які визначає майбутнє народів та союзів на десятиліття вперед. „Деякі з наших рішень кілька років тому неможливо було навіть уявити“, – зауважив нещодавно Герман Ван Ромпей, коментуючи нові ініціативи ЄС, спрямовані на подолання кризи й забезпечення сталого розвитку. Втім, ці слова є справедливими не лише для Євросоюзу – зміни, донедавна тільки очікувані, повсюди стрімко втілюються у життя, і жоден з нас не може залишитися осторонь. Імперативом нашого часу стає єднання.

Девіз Євросоюзу „Єдність у різноманітті“ звучить як ніколи актуально. Європа ще тісніше гуртується, залучаючи до спільної роботи сусідів – через Політику сусідства, Східне партнерство, численні програми співпраці. Попри внутрішні проблеми ЄС залишається найбільшим донором у світі й надійним партнером, який не просто допомагає, але стимулює розвиток, втілюючи на практиці принцип „Більше за більше“. Євросоюз відкрито говорить: ми хочемо, щоб нас оточували економічно сильні, справді демократичні країни, де поважають закон, де панує верховенство права й повага до наших спільних цінностей, де сильне громадянське суспільство співпрацює із владою.

Ці слова звернені й до України. У нещодавніх резолюціях Європарламенту та Ради ЄС знову наголошено, що підписання амбітної Угоди про асоціацію в 2013 році можливе – за умови, що Україна засвідчить свій європейський вибір не словом, а ділом.

Тож новий рік, який стрімко наближається, принесе нам чимало змін, але чи знайдемо відповіді на життєво важливі запитання? І кілька з них – дійсно визначальні: чи здатні українці дійти згоди між собою, щоб прагматично, відкинувши політичні, а точніше – псевдоідеологічні, аргументи, згуртуватися й зробити впевнений крок на шляху до єдиної європейської спільноти? Чи результат роботи тисяч людей, котрі працювали задля підготовки й підписання Угоди про асоціацію, буде зведено нанівець через обмеженість чийогось мислення? Чи життєздатним є українське громадянське суспільство і чи зможе воно стати консолідуючою силою? Чи центральне положення України в Європі так і залишиться суто географічним фактом?

Щастя й змін на краще у новому році!

НОВИНИ ЄС

Бюджет на 2014–2020 роки має бути „поміркованим“	4
На ЄС чекає оновлення?	5
За точність рейтингів доведеться відповідати	5

ЄВРОІНТЕРВ'Ю

Жак Делор: „Сила у народі, підтримка – в Європі!“	6
---	---

НОВИНИ СПІВПРАЦІ ЄС-УКРАЇНА

ЄС: Ми не створюємо коаліції держав, ми об'єднуємо людей!	7
Європарламент і Рада ЄС виявили одностайність	8
Девід Стулік: „Не може бути демократії без незалежної преси“	9
BBC відкриває журналістські секрети	10
Наталія Андрусевич: „Атмосфера на форумі була дружня й насичена зустрічами“	11
Малі міста можуть вирішувати великі завдання	12
EUBAM – відповідальний посол ЄС у регіоні	12
Фантастичні можливості „прихованого пального“	13
Новий проект Twinning: співпраця принесе користь Україні	13
10 грудня вручено Нобелівську премію миру 2012-го року	14

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★	
ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №11'12	Виконавець
Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні	ТОВ „Агенція комунікацій“
Засновник: Представництво Європейського Союзу в Україні	ТМ „Key Communications“
01024, м. Київ,	01033, м. Київ,
вул. Володимирська, 101	вул. Саксаганського, 28, оф. 20
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/	Тел./факс: (044) 201 64 94
Керівник проекту – Ірина Стаднічук	Редакційна група:
E-mail: Irina.Stadnychuk@eeas.europa.eu	Анатолій Марциновський,
Видавець:	Юлія Ємельянова, Тетяна Вороніна,
Media Consulta International Holding AG	Данило Марчишин
Вассергассе, 3	Свідоцтво про реєстрацію
10179 Берлін, Німеччина	КВ №13773-2747ПР від 19.03.2008 р.
Tel.: + 49 (030) 6 50 00-0	Індекс видання 98603
Fax: + 49 (030) 6 50 00-370	ISSN 1725-0811
Випусковий редактор – Ірина Романова	Підписано до друку 19.12.2012
i_roman@rambler.ru	Друк: ТОВ „Новий друк“
Інтернет-версія: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/eurobulletin	02660, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1
	Наклад 2000 прим.
	Розповсюджується безкоштовно.

Шановні читачі!

Цей номер Євробюлетеня завершує багаторічну історію видання. Інтернет поширюється дуже динамічно в Україні, отже відтепер усі новини про ЄС та співпрацю між Європейським Союзом і Україною ви зможете читати в онлайн режимі на веб-сторінці, сторінці у Фейсбук та у оновленому інформаційному бюлетені за посиланням: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eucooperationnews/2012/94-coopnews_en.pdf

Підписатися на розсилку оновленого електронного видання «Новини співпраці ЄС-Україна» можна тут: <http://euukrainecoop.net/subscribeua/>

Дякуємо вам за багаторічну відданість та до зустрічі онлайн!

З найкращими побажаннями – редакція Євробюлетеня.

Бюджет на 2014–2020 роки має бути „поміркованим”

Засідання позачергового саміту ЄС (Брюссель, 22–23 листопада) вперше за багато років почалося із запізненням майже на 2,5 години. Причиною цього виявилися численні двосторонні зустрічі й консультації, що їх проводили президенти й голови урядів країн ЄС перед вирішальним обговоренням Багаторічної програми фінансового розвитку ЄС (EU's Multiannual Financial Framework), або бюджету ЄС на 2014–2020 рр. Проте остаточного рішення не ухвалено – занадто значущим і чутливим є це питання. Як зазначив Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей, „...бюджет слугуватиме нам до кінця десятиріччя. І наступні сім років будуть надважливими для того, щоб повернути Європу на шлях відновлення й зростання”.

Про що ж мають домовитися лідери 27 країн ЄС?

Проект бюджету 2012–2020, представлений Єврокомісією, складає близько € 143–151 млрд на рік, або майже 1% сумарного економічного потенціалу ЄС. Таким чином кошторис Євросоюзу на сім років може сягнути колосальної суми – € 1 трлн. Близько 80% бюджету повертаються до країн ЄС у формі субсидій за програмами розвитку економіки, 20% ідуть на спільні цілі – зовнішньополітичні завдання, утримання інституцій ЄС тощо. Дві найбільші статті витрат – аграрні субсидії та кошти на розвиток інфраструктури. Варто сказати, що цільові субсидії Євросоюзу на будівництво доріг, промислових парків тощо і на дослідження та інновації сприяють збільшенню інвестицій у країнах Євросоюзу, адже гроші на ці цілі виді-

ляються, переважно, лише частково й за умови, що держава забезпечить надходження суми, якої не вистачає для повного фінансування проекту.

Винятком є аграрна сфера – селяни отримують прямі дотації ЄС, і ці кошти є життєво важливими для розвитку сільськогосподарського сектору. Наприклад, від 30 до 40% доходів французьких селян складають саме надходження з казни Євросоюзу (а от британські селяни практично не користуються дотаціями, через що Лондон має право сплачувати менші внески до загального бюджету).

Левову частку бюджету ЄС складають внески країн, тож держави, які сплачують до спільної скарбниці значно більше, аніж отримують, виступають за скорочення витрат. Інші ж – у першу чергу країни Східної та Південної Європи – одержують у формі субсидій значно більше, ніж скеровують до загальної казни, і, звісно, наполягають на збільшенні видаткової частини, мотивуючи це необхідністю інвестицій у розвиток.

Утім і всередині цих груп точаться гарячі дискусії. Велика Британія, яка традиційно має окрему думку, та Швеція наполягали на скороченні бюджету на € 200 млрд; Німеччина готова вдовольнитися стомільярдною економією. Деякі країни пропонували замінити „аграрні” на інвестиції в інновації, науку та освіту. Однак держави з потужним сільським господарством виступають проти таких змін.

Презентуючи проект семирічного бюджету, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу підтримав думку про

необхідність економії у період кризи, але наголосив: інвестиції у розвиток необхідні перш за все для того, щоб підвищити довіру європейців до ЄС і як до соціального проекту.

„Ми намагаємося виносити необхідні уроки з кризи. Усі розуміють, що надзвичайно важливо дотримуватися бюджетної дисципліни, краще координувати економічну політику. Однак коли йдеться про солідарність на європейському рівні, недостатність такої однакості призводить до дефіциту розуміння й підтримки нашого європейського проекту в цілому”.

За дорученням саміту ЄС та Єврокомісії очільник Європейської Ради розпочав консультації, покликані призвести до консенсусу щодо ухвалення Багаторічної програми фінансового розвитку ЄС.

Він налаштований прагматично, проте зберігає оптимізм: „Наразі ще існують деякі розбіжності у поглядах; але, з іншого боку, ми маємо достатній потенціал для поступового зближення, щоб зробити можливим укладання договору на початку наступного року”. Такої ж думки й канцлер Німеччини Ангела Меркель: „Потенціалу і шансів для згоди достатньо”. ☺

ЯК ПОВЕРНУТИ ДО СКАРБНИЦІ ЄС € 1 ТРЛН?

“Один трильйон євро ми втрачаємо щороку через ухилення від сплати податків у ЄС, а це майже € 2000 на кожного громадянина Євросоюзу. Комісія рекомендує спільні критерії для визначення країн зонами “податкового раю”, внесення їх до “чорних списків” і застосування консолідованих заходів”, – заявив Комісар ЄС з питань оподаткування Альгїрдас Шемета. Щоб унеможливити втрати від несплати податків у повному обсязі – а вони вимірюються астрономічними сумами, включаючи виведення коштів за кордон, – Європейська Комісія розробила План дій для посилення боротьби з ухиленням від оподаткування.

Єврокомісія пропонує розробити Кодекс платника податків та запровадити загальноєвропейський ідентифікаційний номер для посилення звітності. Експерти ж зауважують, що для наведення порядку доведеться вдаватися до непопулярних заходів. Утім ціна питання є такою, що зупиняться на півшляху Єврокомісія не налаштована.

На ЄС чекає оновлення?

Європейська Комісія серйозно налаштована вже найближчими роками вдатися до рішучих кроків, спрямованих на кардинальне оновлення Євросоюзу. План передбачає низку заходів, які мають бути здійснені в короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі. Частина з них можна впровадити за допомогою підзаконних актів, але деякі потребуватимуть внесення змін до договору ЄС.

Презентуючи у Брюсселі Концепцію реорганізації співдружності, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу заявив: „Ми потребуємо справжнього, глибоко інтегрованого економічного й валютного союзу, аби подолати кризу довіри. Ми ставимо за мету добитися, щоб найважливіші рішення з економічних та фінансових питань ухвалювалися в межах тіснішої взаємодії“. Він повідомив, що Єврокомісія сформувала низку ініціатив, реалізація яких сприятиме зміцненню дисципліни та посиленню солідарності в країнах ЄС.

Виступаючи у бельгійській столиці, Жозе Мануель Баррозу виклав основні положення нової ініціативи Єврокомісії: подальші кроки задля консолідації бюджетів, врегулювання боргових проблем, цільове спрямування інвестицій, „розумна податкова політика“, створення якомога більшого числа нових робочих місць. Зауважимо, що саме припинення зростання безробіття є чи не найактуальнішим

завданням, – вважають у Брюсселі, – адже за останні 12 місяців без роботи залишилися 2 млн європейців, а загальна кількість безробітних сягнула 25 млн. Єврокомісія вважає це неприпустимим.

Для подолання цієї проблеми експерти радять знизити податки, що їх виплачують громадяни, компенсу-

вавши ці кошти за рахунок податку на власність та підвищення зборів за забруднення довкілля. Також пропонується знизити соціальні внески – перш за все громадян з низьким рівнем доходів.

Обговорення нових ініціатив Європейської Комісії, представлених у Брюсселі, розпочнеться у грудні. ☉

За точність рейтингів доведеться відповідати

Європейський Союз запровадив жорсткі правила регулювання діяльності рейтингових агенцій. Це рішення зумовлено гострою критикою, що її висловлювали країни ЄС на адресу Standard&Poor's, Moody's та Fitch, називаючи прогнози провідних рейтингових агенцій необґрунтованими й такими, що провокують занепокоєння, зокрема на біржах. Експертів агенцій звинувачували, наприклад, у тому, що вони давали найвищі оцінки паперам, які виявилися „токсичними“. Нарікання викликали й зниження без достатніх підстав рейтингів окремих держав ЄС у вкрай чутливі

для них періоди, коли ухвалювалися важливі рішення щодо шляхів виходу з кризи.

Відповідно до нових правил рейтингові агенції мають переконливіше обґрунтовувати свої рішення, відкривати критерії, на підставі яких здійснюється оцінювання, та нести відповідальність за помилкові оцінки. Також встановлено, що вони зобов'язані виступати з прогнозами у попередньо оголошені терміни й оприлюднювати їх не раніше, ніж відкриваються біржі.

Критики рішення вважають його недостатньо жорстким і не задово-

лені тим, що низку положень і обмежень було пом'якшено. Зокрема, відхилено пропозицію утримуватися від прогнозів щодо окремих країн, доки не будуть узгоджені програми надання їм фінансової допомоги. ☉

Жак Делор: „Сила у народі, підтримка – в Європі!”

Напередодні вручення Європейському Союзові Нобелівської премії миру кореспондент EuroNews узяв інтерв'ю в одного з архітекторів розбудови ЄС Жака Делора, котрий 10 років поспіль очолював Європейську Комісію. Розмова, цитати з якої ми наводимо нижче, відбулася в офісі асоціації „Наша Європа», заснованої Жаком Делором.

Про першу реакцію на присудження ЄС Нобелівської премії

– Я думав про всіх батьків Європи, усіх прихильників європейської справи. Не все було так просто, були вельми делікатні моменти, як втім і сьогодні. Мав місце деякий сарказм (щодо присудження премії саме ЄС. – Ред.), ... але я думаю, що вручена ЄС нагорода є гідним стимулом для всіх європейців.

Про розширення ЄС, зокрема 2004 року, коли до Євросоюзу вступили одразу 10 країн, що стало, на думку деяких експертів, джерелом певних проблем у політичному управлінні Союзу

– З одного боку спостерігається дуже успішне розширення – наприклад, приєднання Іспанії та Португалії. Керівники того часу (я тоді був Президентом Єврокомісії) хотіли показати народам цих країн, які поклали край диктатурі, що ми розкрили перед ними наші обійми, щоб вони могли використати свій шанс оновити або відновити демократію. І оскільки їхній рівень життя був нижчим за середній, я запропонував „політику регіонів”. Відповідно до неї сьогодні на розвиток регіонів виділяється більше третини європейського бюджету. Це був великий момент...

Руйнування Берлінської стіни відкрило шлях до ЄС для інших країн. Я думаю, що це було зроблено поспішно: ми не навели лад у нашому спільному будинку, перш ніж приймати нових членів. Мені добряче перепало на засіданні Євроради в Лісабоні в 1992 році, коли я сказав: „Вони до нас приєднуються, але не слід штучно прискорювати процес. Потрібно спочатку розібратися з нашими інститутами й фінансовими

правилами”. Але на хвилі ентузіазму чи з певних політичних причин усе було зроблено негайно. На мій погляд, процеси розширення і поглиблення не були належним чином збалансовані.

Про євро, обмеженість якого виявила фінансово-економічна криза

– Чи було запровадження євро вдалим рішенням? Так. Це було хороше рішення, але з конструктивним недоліком. У доповіді комітету Делора, підготовленій у відповідь на прохання Європейської ради запровадити євро, йшлося про монетарну й економічну складові. Втім, економічній не було приділено належної уваги і згодом за це довелося дорого заплатити, тому що не було координації економічної політики, не було відкритих дискусій між міністрами, які могли б виявити небезпеку, що загрожувала Ірландії, Іспанії, Португалії. Євро захищав (навіть наші помилки), але не стимулював. Тож конструктивну помилку необхідно виправити сьогодні.

Як повернути громадянам ЄС віру в Європу?

– Спостерігаючи за реакцією країн, які переживають труднощі, я бачу, що вони ніколи не говорять „Наші уряди зробили помилки, а ми розплачуємося за них”. Вони кажуть: „Це панівна ідеологія, це все через Європу”. Тож ніколи не було особливої потреби пояснювати, що принесла Європа і в чому суть європейського проекту для майбутнього... Потрібно, щоб національні уряди, замість того щоб виправдовуватися: „Це все з вини Брюсселя або з вини Сполучених Штатів”, говорили: „Вам відомо все, що зроблено дотепер, тож необхідно продовжувати, і це при-

несе користь як з точки зору здорового глузду, так і з точки зору зайнятості і розвитку”.

Про можливість повної політичної єдності Європи

– На даний момент я цього не спостерігаю. Схема, яку я бачу, полягає в наступному: диференціація завжди була рушійною силою Європи (Шенген, євро), і я вважаю, що ми маємо зміцнювати зону євро шляхом поглиблення співробітництва, як це і передбачено нашими договорами. У євроні має бути власний бюджет, власні інструменти економічного регулювання та європейська агенція з питань боргів. У такий спосіб склалися б умови для спостереження, контролю й допомоги тим, хто її потребує, ще до того, як вдарить буря.

Я бачу велику, відкриту Європу, яка базується на основі єдиного ринку, на чотирьох свободах пересування (людей, послуг, товарів і капіталу), яка має глобальне бачення (йдеться про надання зовнішньої допомоги, про політику сусідства тощо). І я розглядаю цю велику Європу як модель, що могла б надихнути на думки щодо реформування ООН.

Як підсумок...

– Наведу думку колишнього президента асоціації „Наша Європа” Томмазо Падоа-Скіоппа, міністра фінансів в уряді Романо Проді: „У державах порядок – в Європі відновлення”.

А що ми могли б зробити з точки зору фінансових перспектив? Потрібно просто інвестувати € 200 млрд – у екологію, інфраструктуру та наукові дослідження, і тоді, на моє переконання, Європа б відродилася. ☺

ЄС: Ми не створюємо коаліції держав, ми об'єднуємо людей!

10 грудня за церемонією вручення європейському Союзові Нобелівської премії миру спостерігали у різних кутках світу. Не став винятком і Київ. Представництво ЄС в Україні запросило до зали Дипломатичної академії на прийом з нагоди цієї події численних гостей, яких привітав Посол Євросоюзу Ян Томбінські. Звертаючись до присутніх, він нагадав, що у різні періоди європейської історії були численні спроби об'єднати частину континенту – але, переважно, через завойовництво. Знадобилися дві світові війни, які розпочалися саме у Європі, щоб усвідомити, що тривалий мир вимагає співпраці, яка спирається на верховенство права і на принцип рівних прав між партнерами.

Ян Томбінські заявив:

– З трагічного досвіду воєн Жан Моне зробив висновок, що єдиний спосіб позбутися війни як інструменту політики полягає в об'єднанні людей: „Ми не створюємо коаліції держав, ми об'єднуємо людей».

Лише через кілька років після завершення Другої світової війни було все ще непросто подолати відмінності, змусити учорашніх ворогів працювати заради спільного майбутнього. Потрібні були інституції, щоб забезпечити міцність спільної роботи – і вони були створені, щоб у відповідь на проблеми громадян знаходити рішення, як забезпечити тривалий мир, економічний розвиток і стабільність.

Непростим був шлях від закладення основи того, чим сьогодні є Європейський Союз, і до святкування вручення йому Премії миру, від союзу шести націй-засновниць до незабаром двадцяти восьми країн-членів. Деякі європейські країни змушені були відмовитися від своїх колоніальних амбіцій, інші – переосмислити свій спосіб дії у світі, що змінюється, а деяким потрібно позбутися авторитарних режимів.

Протягом майже чотирьох десятиліть після війни європейський континент розділяла „Залізна“ завеса від Щецина на півночі до Трієста на півдні. У той час, як західна частина континенту поступово здійснювала інтеграцію своєї політики, користуючись підтримкою та захистом Сполучених Штатів Америки, східна частина не могла брати участі в цьому процесі. Рішення, що приймалися

комуністичними лідерами у Москві, позбавляли мільйони європейців свободи, демократії та деяких фундаментальних прав людини. Багато було таких, хто намагався перейти через штучну лінію розподілу, як би добре її не захищали тисячі солдатів. Деякі з них заплатили найвищу ціну за своє бажання жити як вільні люди – ми маємо віддати їм шану серед інших батьків-засновників Європейського Союзу, особливо сьогодні, у День прав людини.

Бажання подолати повоєнний поділ Європи й отримати шанс стати частиною вільного світу було рушійною силою Європейської Осені народів 1989 року. Рух, розпочатий польськими робітниками з „Солідарності“, зробив можливим возз'єднання Німеччини та припинення „холодної“ війни. Для народів, яким було дозволено вільно приймати рішення щодо свого майбутнього, Європейські Співтовариства виявилися найкращим способом модернізації й адаптації до викликів майбутнього, а також для кращого захисту демократії та прав громадян. Майже мирна трансформація Східної Європи – хоч ми не повинні забувати про жорстокості Балканських воєн і трагічні події в Румунії – стала ще одним підтвердженням правильного вибору, зробленого засновниками Європейського проекту.

Незабаром у Європейському Союзі буде 28 країн, і він залишається відкритим для інших держав, які прагнуть

розділити спільну долю та відповідальність. Далеко вперед просунулися переговори про вступ Ісландії до ЄС, у цьому ж напрямку рухається Чорногорія, наступною буде Сербія. Я твердо переконаний, що ця перспектива залишається відкритою і для України – це потужний двигун для модернізації величезного потенціалу цієї країни та її громадян.

Зі збільшенням кількості членів ЄС змінюється природа європейської інтеграції. Кожна країна робить свій внесок у складну й багатоманітну європейську архітектуру, кожна країна має право бути визнаною рівним і цінним членом співтовариства.

Спираючись на минулі досягнення та виносячи уроки з невдач, Європейський Союз завжди залишатиметься структурою, яка потребує і прагне вдосконалення – як і країни, що входять до ЄС. Сьогодні Європейський Союз стоїть перед багатьма викликами, які здебільшого є наслідком минулих помилок. Але пам'ятаючи про досвід європейської історії, ми, тим не менше, можемо радіти тому, що нині обговорюються питання боргів, різниці цін, пропозиції та попиту, монетарної політики, а не пересування військ територією Європи. Наші батьки й діди прожили значно складніші часи, і ми маємо пишатися й бути щасливими тому, що історія дає нам шанс побачити на власні очі, що мечі перетворилися на рала, а списи – на серпи. ☉

Європарламент і Рада ЄС виявили одноставність

13 грудня Європейський парламент ухвалив резолюцію щодо ситуації в Україні. Депутати наголосили, що ефективна співпраця між Україною та ЄС можлива лише за бажання української влади здійснювати необхідні реформи з метою беззаперечного дотримання принципів демократії, поваги до прав людини та фундаментальних свобод.

У документі констатовано, що під час останніх парламентських виборів мали місце відсутність рівних можливостей, "викликана, передусім, зловживанням адміністративним ресурсом", утиски й залякування кандидатів та виборчого персоналу, відсутність прозорості у фінансуванні кампанії та партій, незбалансоване висвітлення подій в медіа. На перебіг і результати виборів, на думку європарламентарів, негативно вплинув факт перебування в ув'язненні Юлії Тимошенко та Юрія Луценка.

Резолюція містить заклик до українського уряду в діалозі з усіма політичними партіями здійснити необхідні кроки для подолання виявлених під час та після виборів недоліків, зокрема щодо непереконливих результатів у низці одномандатних округів.

Стурбованість євродепутатів викликав процес підрахунку голосів та встановлення результатів голосування в деяких одномандатних округах. Вони привітали рішення Центральної виборчої комісії не оголошувати результати виборів у п'яти мажоритарних округах.

Європарламент висловив сподівання, що нова Верховна Рада України схвалить необхідні зміни до виборчого законодавства задля уникнення подібних порушень у майбутньому. Він закликав українську владу "... поважати та виконати остаточні рішення Європейського суду з прав людини щодо справ Юлії Тимошенко та Юрія Луценка".

Як зазначено в резолюції, слід покласти край вибірковому застосуванню правосуддя в Україні на всіх рівнях і створити рівні умови для участі опозиційних партій у політичному житті країни.

Підписання Угоди про асоціацію з ЄС можливе лише за умови, якщо "українська влада продемонструє рішучі дії та суттєвий прогрес" у розв'язанні проблем, порушених у ре-

золюції. У документі висловлено сподівання, що цей поступ буде очевидним і відчутним вже до проведення саміту "Східного партнерства" у Вільнюсі (листопад 2013-го).

Європарламент висловився за посилення діалогу щодо лібералізації візового режиму з Україною й привітав підписання зміненої угоди про спрощення оформлення віз між ЄС та Україною, а також закликав Раду розширити діалог ЄС-Україна з лібералізації віз напередодні саміту "Східного партнерства" у Вільнюсі в листопаді 2013 року.

Окремий пункт резолюції стосується законопроекту про заборону пропаганди гомосексуалізму, який "обмежує свободу слова щодо сексуальної орієнтації та гендерної рівності" й порушує Європейську конвенцію прав людини та Міжнародну конвенцію громадських і політичних прав, які були ратифіковані українським парламентом. Європарламент закликав Верховну Раду відхилити цей документ.

Нагадаємо, що 10 грудня 2012 р. Рада ЄС у складі міністрів закордонних справ, визнаючи європейські прагнення України та вітаючи її європейський вибір, у підсумковому документі підтвердила наміри ЄС запровадити політичну асоціацію й економічну інтеграцію з Україною у контексті Східного партнерства та на основі поваги до спільних цінностей.

Відзначивши, що парламентські вибори 2012-го року не відповідали міжнародним демократичним стандартам, Рада висловила сподівання, що уряд України, підтримуючи інклюзивний діалог з опозицією, виконає зобов'язання, що їх взяв на себе Прем'єр-міністр України, та здійснить швидкі кроки до запровадження гідної довіри до виборчої системи. Вітаючи набуття в Україні чинності Кримінальним процесуальним кодексом і новим законодавством про адвокатуру, а також створення Національного превентивного механізму проти тортур, Рада підкреслила значущість їхньої ефективної імплементації. Вона привітала намір ЄС та України розпочати неформальний діалог про судову реформу, щоб полегшити поступ України в цих питаннях.

Наголосивши на важливості спільно ухваленого Порядку денного асо-

ціації для підготовки до можливого у майбутньому набуття чинності Угоди про асоціацію, Рада ЄС закликала посилити антикорупційні дії, реформу управління державними фінансами, вжити рішучих кроків для покращання бізнесового та інвестиційного клімату. Рада ЄС вітає наміри Європейського Союзу та України розпочати неформальний діалог з цього питання. Важливою умовою успішних реформ у цій сфері є налагодження конструктивних відносин між урядом, парламентською опозицією та громадянським суспільством. Рада ЄС підтверджує взяття на себе зобов'язання підписати Угоду про асоціацію, зокрема розділ про Глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі, щойно українська влада продемонструє рішучі дії та відчутний прогрес у трьох сферах, про які йшлося вище, можливо до проведення вільнюського саміту Східного партнерства. Підписання угоди могло б супроводжуватися попереднім застосуванням частин Угоди. Відповідно до духу створення Глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі Європейський Союз сподівається, що Україна відмовиться від запровадження протекціоністських заходів, зокрема утилізаційного збору на автомобілі, які можуть порушувати зобов'язання України в рамках СОТ. Європейський Союз підтверджує своє прохання до України відкликати її заяву щодо перегляду зобов'язань в рамках СОТ, оскільки вона "... є викликом до цілісності багатосторонньої торговельної системи. Рада ЄС висловила підтримку процесові модернізації України та послідовній роботі ЄС з Україною. Йдеться, зокрема, про підтримку через двосторонню фінансову допомогу та можливу макрофінансову допомогу з боку ЄС, а також сприяння підтримці з боку міжнародних фінансових інституцій модернізації української ГТС відповідно до наявних умов, зокрема Договору про Енергетичну спільноту. ЄС очікує тісної співпраці з Україною та продовження політичного діалогу на всіх рівнях, зокрема як з майбутньою країною-головою ОБСЄ. Вона очікує, що Україна підтримуватиме та просуватиме всі наявні зобов'язання в рамках ОБСЄ, буде лідером у виконанні рішень, ухвалених на Дублінській міністерській раді, та зміцнюватиме зусилля ОБСЄ з розв'язання конфліктів".

Девід Стулік: „Не може бути демократії без незалежної преси”

Речник Представництва ЄС в Україні Девід Стулік був одним з промовців на першому тренінгу проекту „Медійне сусідство” (Media neighbourhood) в Україні. Він розповідав журналістам про можливості висвітлення тематики ЄС.

З „Євробюлетенем” Девід поділився своїми міркуваннями щодо цінності таких проектів та нинішнього рівня висвітлення європейської тематики в українських медіа.

– Чому Євросоюз витрачає чималі кошти на підготовку журналістів у сусідніх з ним країнах?

– Зауважу, що „Медійне сусідство” – це вже не перший такий масштабний проект ЄС, що реалізується в державах-партнерах у рамках Європейської політики сусідства. Кілька років тому тривав подібний, який виконувала фундація Ройтерс-Томсон, і він став своєрідним фундаментом для „Медійного сусідства”.

Початок таким проектам було закладено Європейською політикою сусідства та Європейським інструментом сусідства і партнерства. Очевидно, проекти для медіа слід розглядати як частину широкої комплексної допомоги державам-партнерам з боку ЄС у вирішенні їхніх проблем та зміцненні демократії. Звичайно, не може бути демократичного суспільства без незалежної та критичної преси. Тож від самого започаткування ЄПС було зрозуміло, що треба допомагати медіа та журналістам. Адже стандарти журналістики дотримуються далеко не скрізь або вони ще усталені не досить міцно.

Тому вирішено впроваджувати такі регіональні проекти, в рамках яких журналісти могли б не тільки підвищувати свій професіоналізм, а й спілкуватися між собою, обмінюватися думками. Важливо, що і ми-

нулий проект, і нинішній реалізують потужні медійні організації, які мають величезний досвід і традиції в журналістській роботі. Наприклад, стандарти роботи Бі-Бі-Сі вважаються певним зразком світового рівня. Тож участь у проекті дає змогу українським журналістам дізнатися про іншу журналістську культуру та принципи роботи.

– Однією з цілей проекту є підвищення професіоналізму журналістів у висвітленні тематики Євросоюзу. Яка зараз із цим ситуація в Україні?

– Згідно з нашим моніторингом кількість матеріалів про ЄС швидко зростає. Але за якістю або змістом новини чи статті часто є не такими, якими б мали бути, – об’єктивними, без фактологічних помилок та неточностей. На жаль, в Україні лише невелика група журналістів висвітлює європейські теми якісно, розуміє сенс європейської політики й принципи євроінтеграції як такої. Тобто багато медіа роблять матеріали про ЄС, проте їхні журналісти при цьому не володіють базовою інформацією, не шукають її, а беруть щось з інших медіа, часто разом із помилками й неточностями. Буває, плутають Раду Європи з Європейською Радою або Радою ЄС, називають Високого пред-

ставника ЄС із закордонних справ і безпекової політики Кетрін Ештон міністром закордонних справ ЄС. Пишуть, що існує концепт асоційованого членства у Євросоюзі – такого взагалі немає. На жаль, часто подібні помилки передаються з медіа до медіа й ніхто цього не сприймає критично.

– Наскільки важливою є грамотна журналістика стосовно ЄС для європейської інтеграції держави, в нашому випадку – України?

– Євроінтеграції або ж наближення до ЄС не може бути без підтримки суспільства. І тут медіа відіграють ключову роль. Вони є інструментом передачі інформації від установ ЄС до своїх співгромадян. Медіа мають роз’яснювати політику Євросоюзу щодо України та їхні відносини загалом, розповідати про допомогу ЄС для пришвидшення євроінтеграції. Важливо при цьому, щоб такі матеріали були об’єктивними, неупередженими і позбавленими стереотипів. ЗМІ також мають пояснювати людям, що означають європейські стандарти, досягнення яких і є метою євроінтеграції. І професіоналізм журналістів та їхнє розуміння тематики тут надзвичайно важливі. Скажімо, ми, дипломати, користуємося специфічною мовою, а професійний

журналіст повинен вміти розшифрувати цю інформацію, передати людям, при цьому не викрививши суті сказаного.

– В Україні досить багато матеріалів присвячено високому політичному рівню відносин з ЄС. А як висвітлюються питання допомоги Євросоюзу, діяльності проектів, які він фінансує?

– Публікації про проекти ЄС з'являються переважно в місцевих медіа, оскільки проекти часто стосуються життя людей у регіонах. Звісно, повідомлення про саміти, Угоду про асоціацію чи візи в Україні переважають – мабуть, це відсотків 90 всіх матеріалів. Ми намагаємося стимулювати попит на інформацію

про проекти ЄС. У нас є спеціальний електронний вісник, час від часу робимо прес-тури до місць реалізації проектів. Та й самі вони часто організовують різноманітні заходи й запрошують на них журналістів. Проте, як на мене, значення цього аспекту відносин між ЄС та Україною все ще залишається недооціненим з боку медіа. Хоча насправді це – джерело цікавих матеріалів про місцеві громади, які могли б продемонструвати, що важливою складовою допомоги ЄС Україні є саме людський вимір.

– Чи не виникне певний вакуум у висвітленні тематики ЄС в українських медіа, якщо відносно на високому політичному рівні

збережуть нинішню тенденцію до уповільнення?

– Нині для журналістів, які висвітлюють європейську тематику, важливим питанням є причини уповільнення цих відносин або ж зменшення їхньої інтенсивності. З'являються матеріали, в яких постає це питання. Хотілося б, щоб ЗМІ більше роз'яснювали громадянам умови, необхідні для переходу відносин між ЄС та Україною на наступний, вищий етап, для здійснення реальної євроінтеграції. Тим більше, що багато власників ЗМІ наголошують на своїх проєвропейських поглядах – отож ніхто не забороняє журналістам працювати над цими питаннями. Ми зі свого боку готові надавати максимальну інформацію та матеріали, сприяти пошуку потрібних контактів. ☺

ВВС відкриває журналістські секрети

Перший тренінг для журналістів у рамках проекту „Media Neighbourhood”, фінансованого ЄС і впроваджуваного консорціумом на чолі з британською корпорацією BBC, відбувся у Києві. Двадцять українських журналістів вдосконалювали свої навички роботи з новинами, зокрема з тими, що стосуються Європейського Союзу. Цьому сприяв і формат тренінгу – поєднання теорії та практики й наступні заняття з досвідченими українськими колегами – так званими менторами.

Перед присутніми виступив речник Представництва ЄС в Україні Девід Стулік, розповівши про можливості

висвітлення тематики Євросоюзу та його відносин із Україною. Багато корисних професійних секретів розкрили слухачам досвідчені експерти – менеджер проектів BBC Расселл Пісгуд та координатор курсів у Свінбернському технологічному університеті (Австралія) Джилліан Гокінг.

Деякі зі слухачів поділилися з „Євробюлетенем” своїми міркуваннями щодо тренінгу.

Тетяна Пасова, оглядач газети „Голос України”:

– Журналістика сьогодні розвивається не менш динамічно, ніж комп'ютерні технології. Тим важче

бути у тренді – дізнаватися, як писати про складне так, щоб не викликати у читача „сон-дрімоту”. Тренінг проводився саме для цього. Журналісти з досвідом ділилися з нами секретами щодо того, як „оживити” не завжди цікаві статті й сюжети на міжнародну тематику. Нам на практиці продемонстрували, як ефективно працювати з європейськими інституціями – до кого краще звертатися за коментарями й на яких порталах шукати потрібну інформацію. Приємною несподіванкою стало те, що навчання не обмежиться трьома днями. Це означає, що організатори взяли за нас усерйоз!

Майя Заховайко, оглядач агенції „Укрінформ”:

– Особисто мені тренінг допоміг інакше подивитися на професію, надихнутися, віднайти нові підходи до роботи з інформацією, зважаючи на специфіку інформантства та його стандарти. Водночас цікаво було відійти від канонів класичного інформаційного повідомлення й написати статтю, використовуючи „живі” історії простих людей. Досвід наших тренерів також був корисним. Вони звертали увагу на деякі нюанси, про які інколи не замислюєшся. Зрештою, після спілкування зі своїми колегами-професіоналами, розумієш, що професія журналіста – найкраща. Принаймні, для мене. ☺

Наталя Андрусевич: „Атмосфера на форумі була дружня й насичена зустрічами”

У кінці листопада в Стокгольмі відбулося чергове засідання Форуму громадянського суспільства Східного партнерства. Про свої враження від участі в ньому „Євробоюлетеню” розповіла голова правління Ресурсно-аналітичного центру „Суспільство і довкілля” Наталя Андрусевич.

– Як би ви охарактеризували атмосферу форуму?

– Це вже четверта зустріч Форуму громадянського суспільства Східного партнерства, й атмосфера була традиційно тепла, дружня, насичена зустрічами з цікавими людьми та давніми друзями. Адже для багатьох організацій-учасників позаду вже чотири роки спільної роботи чи то в рамках робочих груп, чи ж навіть у конкретних спільних проєктах. Окрім того, багато організацій та їхніх представників співпрацюють і поза межами форуму, реалізуючи певні тематичні ініціативи.

– Що для вас було цінним і таким, що ви обов’язково використовуєте у майбутньому?

– Європейська інтеграція в сфері охорони довкілля є одним з напрямків роботи нашого центру. Тому участь у засіданні форуму й роботі, яка триває протягом року між такими засіданнями, надзвичайно важлива з різних точок зору. Ми отримали нову інформацію про саме Східне партнерство, про діяльність форуму, обмін досвідом під час засідання робочих груп та спеціально організованих семінарів. І, звісно, форум дав поштовх до пошуку нових ідей та ініціатив нашої організації.

Також цей захід значною мірою дає відповіді на запитання щодо необхідності залучення громадянського суспільства до ініціатив Східного партнерства, важливості моніторингу

та оцінки. Цього року громадськість отримала високу позитивну оцінку Комісара ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефана Фюле. Він наголосив на важливості неупередженої експертизи з боку громадянського суспільства: „Ви стоїте на сторожі, стежачи за тим, як уряди ваших країн проводять реформи. Вони мають звітувати перед суспільством. Домагатися такої підзвітності – ваше завдання”.

Тож результати нашої ініціативи з моніторингу відносин між Україною та ЄС у сфері довкілля матимуть практичне застосування. Окрім того, в рамках самого Східного партнерства і зокрема – Форуму громадянського суспільства залишається ще багато невикористаних можливостей, які можна задіяти для досягнення цілей громадських організацій, що працюють над питаннями євроінтеграції.

– У чому полягає специфіка робочої групи з екологічних питань та питань енергетичної безпеки, учасником якої є ваша організація?

– Багато учасників третьої робочої групи розпочали свою співпрацю ще задовго до створення Форуму громадянського суспільства. Наразі в її межах реалізуються дві спільні ініціативи: Індекс енергетичної ефективності й оцінка Фламанської ініціативи Східного партнерства. Наша група представила на затвердження форуму най-

більшу кількість заяв – щодо ядерної енергетики, переслідування активістів антиядерного руху, кращого екологічного врядування. У рамках форуму ми організували три спеціальні семінари, які стосувалися транскордонних питань ядерної енергетики, демократії та ядерної енергетики, індексу енергетичної ефективності.

– Наскільки ваш центр залучений до євроінтеграційної тематики, зокрема до програм Східного партнерства?

– Як я вже згадувала, одним із напрямків діяльності нашої організації є екологічний вимір євроінтеграційних процесів. Зокрема, останні роки працюємо власне над екологічними питаннями Східного партнерства, беремо активну участь у Форумі громадянського суспільства та в діяльності його національної платформи. У 2008–2009 роках наш центр був координатором регіонального проєкту „Оцінка Планів дій Європейської політики сусідства в Азербайджані, Вірменії, Грузії, Молдові та Україні”. А нещодавно в рамках третьої робочої групи „Довкілля, зміна клімату та енергетична безпека” ми спільно з іншими учасниками розпочали реалізацію проєкту „Оцінка екологічної складової двостороннього співробітництва між Україною та ЄС”. З-поміж іншого проведемо моніторинг виконання екологічного розділу Порядку денного асоціації Україна–ЄС. ☉

Малі міста можуть вирішувати великі завдання

Завершено проект ЄС „Сталий міський розвиток”, який протягом трьох років впроваджував виконавчий комітет міської ради Українки, що на Київщині. Його підсумки підбито на конференції „Впровадження європейських стандартів муніципального менеджменту в малих містах України, Білорусі та Грузії”, яка відбулася у листопаді.

– Цим проектом ми довели, що з малими містами можна і необхідно мати справу, і насправді саме вони потребують підтримки. Завдяки проекту „Сталий міський розвиток” мале місто вперше отримало можливість реалізувати захід подібного масштабу, – заявив міський голова Українки, очільник Асоціації малих міст України Павло Козирев.

Про головні етапи проекту – стратегічне планування та впровадження в містах-учасниках принципів належного врядування – розповіла його директор Валентина Полтавець. Вона зазначила, що, спираючись на нові підходи, кожне з міст-учасників проекту підготувало й затвердило на сесії міськради стратегічний план розвитку, який передбачав запровадження певних європейських принципів управління. Важливо також, що міська влада і громада набули практичного досвіду співпраці.

Виконавчий директор партнерської організації „Творчий центр ТЦК”

Володимир Купрій відзначив, що значущими компонентами проекту ЄС були тренінгова та регрантингова програми. Усього проведено 30 тренінгів – по п'ять у кожному місті проекту. Участь у них взяли понад 90 представників організації громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування та самоорганізації громадян, ініціативних груп. Регрантова програма дозволила втілити в життя 16 міні-проектів, підготовлених громадськими організаціями міст-учасників. Важливо також, що до роботи в проекті залучалися

місцеві громади, зокрема із соціально вразливих груп.

Міські голови міст-учасників фінансованого ЄС проекту розповіли, як він змінив життя громад. Проект завершується, але покладено початок тіснішій співпраці між малими містами України та за її межами. Отже, його закінчення – це, водночас, початок подальшої роботи в розбудові малих міст на благо їхніх громад. ☉

Антоніна ДОМІКАН, координатор проекту „Сталий міський розвиток” в Україні та Білорусі

EUBAM – відповідальний посол ЄС у регіоні

У листопаді в Одесі відбулося чергове засідання Консультативної ради Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM), на якому вперше головував Посол ЄС Ян Томбінські.

– Місія є одним з найкращих прикладів того, як Євросоюз може підтримувати процес реформ в Україні

та Молдові, – зазначив, відкриваючи засідання, голова Представництва ЄС. – Пріоритетною метою діяльності EUBAM є досягнення відповідності національних стандартів у цій сфері стандартам Євросоюзу. Протягом семи років Місія надає підтримку й технічні консультації прикордонним структурам обох країн... Вона залишається активним і надійним партнером у регіоні, висококваліфікованим експертом з прикордонного менеджменту. Звісно, зміцнення процедур управління кордонами в країнах Східного партнерства безпосередньо стосується й безпеки ЄС, отож наші відносини є взаємовигідними. EUBAM, безумовно, є „відповідальним послом Євросоюзу в регіоні”.

На засіданні Консультативної ради було розглянуто підсумки діяльності Місії у період з травня по жовтень цього року. Голова Представництва ЄС окреслив найважливіші досягнення.

– Серед питань порядку денного нинішнього засідання – прогрес у діяльності Місії за звітний період, співпраця з партнерами під час підготовки до Євро-2012, налагодження відносин між представниками митних служб із Кишинєва й Тирасполя після відновлення вантажних залізничних перевезень через Придністров'я, а також провідна роль EUBAM у створенні спільного пункту пропуску „Росошани-Бричени” та організації спільного патрулювання на молдавсько-українському кордоні у липні цього року. ☉

Фантастичні можливості „прихованого пального”

Відповідно до взятих державою зобов'язань до 2020 року частка відновлюваних джерел в енергоструктурі України має досягти 11%, а за останні два роки їх загальна потужність зростає втричі – до 500 МВт. Про те, як зберегти такі темпи розвитку галузі, йшлося на IV Міжнародному бізнес-форумі з питань енергоефективності та відновлюваної енергетики, організованому за підтримки ЄС Державною агенцією України з енергоефективності та енергозбереження. Метою цього вже традиційного заходу є розвиток діалогу між бізнесом і владою, інвесторами та виробниками, міжнародними та вітчизняними експертами.

На форумі йшлося про зниження обсягів споживання енергоресурсів, проблеми з застосуванням „зеленого тарифу”, енергозбереження в побуті, використання відходів для виробництва енергії у сільській місцевості, енергоефективні проекти у комунальній сфері тощо. Відкриваючи виставку, організовану за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні, керівник програм допомоги „Енергетика, транспорт та довкілля” Вальтер Треттон зазначив:

– Я б хотів поговорити про те, що називають „прихованим паливом” – воно абсолютно чисте й дешевше за інші види. Його резерви в Україні еквівалентні понад 30 мільярдам кубометрів природно-

го газу щорічно – це приблизно 25% всіх енергетичних потреб держави. Загальновідомо, що це „приховане паливо”, на жаль, не використовується. Тож йдеться про величезний потенціал України у сфері енергоефективності.

Вальтер Треттон наголосив: енергоефективність може сприяти посиленню енергетичної безпеки, покращенню конкурентоспроможності української економіки і, водночас, забезпеченню сприятливого розвитку для довкілля. Інвестиції в енергоефективні технології дозволять також створити нові робочі місця. Наприклад 2011-го року в ЄС ухвалено нову Директиву з енергоефективності, впровадження якої має призвести до створення двох мільйонів нових робочих місць до 2020 року.

Вальтер Треттон окремо зупинився на питанні тарифів на енергію в Україні.

– Ми знаємо, що існують політичні труднощі у встановленні адекватних цін та відмови від субсидій, – сказав він. – Потрібні реформи для здійснення цільової підтримки найбідніших верств, і вони мають втілюватися поступово. Запланований перехід до ринкових цін повинен бути так само поступовим і прозорим для споживачів. Але слід мати на увазі, що затримка з використанням потенціалу енергоефективності означатиме втрату можливостей та фінансові

витрати на імпорт енергоносіїв. Підвищення обізнаності про переваги й вигоди енергозбереження, стимулювання змін задля відповідального енергоспоживання та формування розуміння, що енергозбереження може бути ключовою рушійною силою для змін, – усі ці важливі питання й спонукали ЄС сприяти проведенню нинішнього заходу. ☉

ДОВІДКА

Лише в Україні на реалізацію проектів сталого енергетичного розвитку ЄС скерував понад € 150 млн. Підвищення енергоефективності та залучення відновлюваних джерел енергії також має економічні переваги, зокрема дозволяє збільшити прибутковість бізнесу, зменшити витрати за природоохоронні заходи, зберегти довкілля тощо. Все це відкриває нові перспективи „зеленої” економіки, яку ЄС підтримує в усьому світі, зокрема в Україні.

Вступ України до Європейської енергетичної спільноти у лютому 2011 року сприятиме інтеграції державного енергетичного сектору в європейський ринок. Цій меті слугуватиме й Національний план дій з енергоефективності, який має бути сформований відповідно до Договору про Енергетичне співтовариство, що стане фактором наближення країни до стандартів ЄС.

Новий проект Twinning: співпраця принесе користь Україні

Наразі в Україні понад три мільйони людей користуються соціальними послугами, проте один мільйон українців все ще очікує на соціальну допомогу від держави. Такі дані оприлюднено під час відкриття нового проекту Twinning „Підтримка розвитку системи соціальних послуг в Україні”.

Ініційований Міністерством соціальної політики України, дворічний проект сприятиме наближенню системи соціальних послуг в Україні до стандартів та практик ЄС. Ініціатива фінансується Європейським Союзом та спирається на французький експертний досвід. Як зазначалося на зустрічі, він допоможе запровадженню нової, гуманнішої системи соціального забезпечення, в основі якої – синергія між державою, місцевою владою, підприємцями та громадянським суспільством.

„Проект об’єднує державних службовців з України та Євросоюзу для поширення знань і досвіду державного адміністрування у країнах ЄС. Адже державні службовці – це саме ті люди, які точно знають, як забезпечити стандарти ЄС”, – пояснив керівник Управління програм допомоги в Україні та координатор з питань співпраці Представництва Європейського Союзу в Україні Ендрю Расбаш.

Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні Ален Ремі відзначив, що Франція має успішні напрацювання в удосконаленні соціальних послуг та поділиться цим досвідом зі своїми українськими колегами, а директор Генеральної дирекції з питань соціального зближення Міністерства соціальної політики Франції Сабін Фуркад висловила впевненість, що користь від

такої співпраці отримають і Україна, і ЄС.

Важливо розуміти, що проект не має на меті скопіювати й просунути в Україні французьку модель співпраці між державною владою та неурядовими неприбутковими організаціями; основна ідея полягає у тому, що ця співпраця „здатна принести користь усій країні через надання послуг кращої якості вразливим групам населення та водночас сприяти створенню робочих місць”. Так прокоментував завдання проекту постійний радник проекту Twinning від Франції та експерт з питань соціальної політики Андрій Третяк. ☉

10 грудня вручено Нобелівську премію миру 2012-го року

По завершенні Другої світової війни, коли напівзруйнована та виснажена Європа, відсвяткувавши перемогу, розпочала важкий шлях до відновлення, Вінстон Черчилль заявив: «Ми маємо залишити позаду жахи минулого, ми повинні дивитися у майбутнє, і нам слід побудувати щось на зразок Сполучених Штатів Європи». І саме думка, що «подібне (до II світової війни. – Ред.) не має ніколи повторитися» стала рушієм для об'єднання низки країн континенту й за 60 років після виголошення декларації Шумана принесла ЄС Нобелівську премію миру.

Об'єднану Європу на урочистій церемонії в Осло представили очільники ЄС та молоді європейці – переможці спеціально організованого конкурсу «Peace Europe Future». Такий склад делегації ЄС засвідчує, що континент, який традиційно називають «Стара Європа», насправді впевнено дивиться у майбутнє і розраховує як на мудрість батьків, так і на амбітну, цілеспрямовану молодь. Тож зміни, які відбуваються нині у ЄС, спрямовані на побудову мирної, стабільної, процвітаючої Європи, яка була і залишається прикладом єдності, незважаючи на непростий, часом болючий період оновлення. Тому Нобелівська премія миру-2012 є не тільки знаком визнання, але й орієнтиром на майбутнє.

«Мета, заради якої створювали ЄС, – це утвердження принципів примирення, миру після двох світових воєн. Тому я приємно здивований, що, незважаючи на складні часи, люди визнають

фундаментальні заслуги Євросоюзу», – сказав Голова Ради ЄС Герман Ван Ромпей. Його думку продовжив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу: «З досвіду війни нам відомо, що популізм та націоналізм становлять загрозу для світу. І ЄС – це проект миру, який стоїть над відмінностями між країнами. І я вірю, що ми подолаємо націоналізм».

Голова Європарламенту Мартін Шульц, відповідаючи скептикам, зазначив: «Я чудово розумію тих, хто має сумніви щодо Європейського Союзу. Сьогодні ми переживаємо не кращі часи, але ідея Європи, де держави й нації, незалежно від кордонів, створили спільні інститути, аби відповідати на виклики XXI століття, – ця ідея беззаперечна». ☺

ДОВІДКА

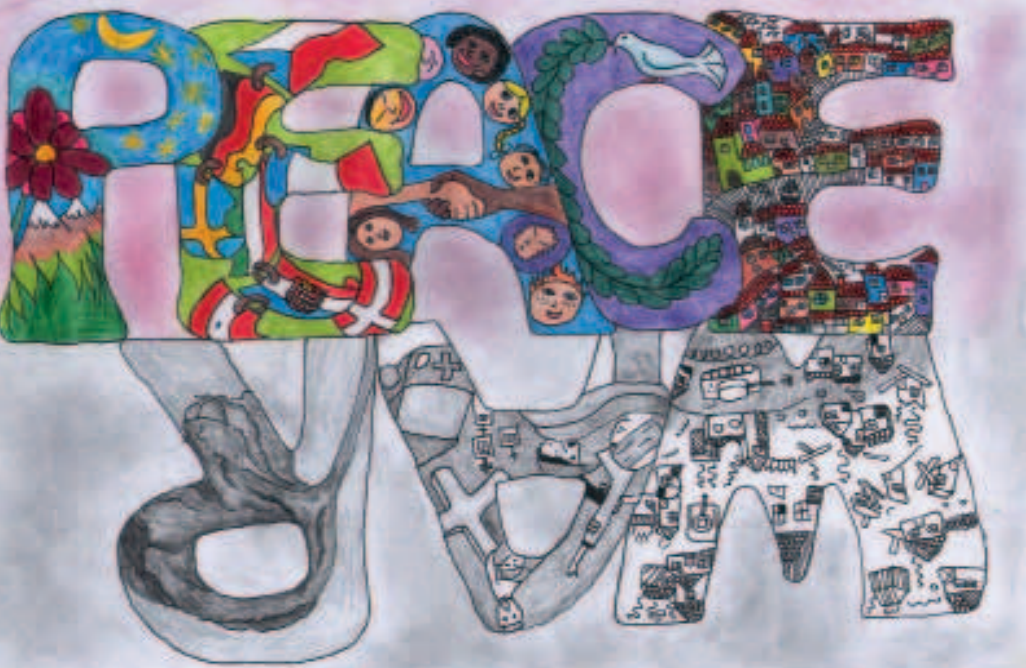
Ми стали свідками 24-го випадку в історії, коли Нобелівську премію присудили не конкретній особі, а організації. Востаннє це було у 1999 році, коли нагороду отримала неурядова міжнародна організація «Лікарі без кордонів». Пізніше її одержували організації та їхні очільники: у 2001-му – ООН та її Генеральний секретар Кофі Аннан, у 2005-му МАГАТЕ та її президент Мохамед аль-Барадеї.

А найчастіше Нобелівську премію миру вручали Міжнародному комітетові Червоного Хреста – у 1917, 1944, 1963 рр.

Малюнки учасників конкурсу «Peace Europe Future» дивіться на 4-й сторінці обкладинки.

Толіді Сара (Кіпр)

Фото з родинного альбому Нікколо Альяно (Італія)

Макс Ван де Веле (Бельгія)

У церемонії вручення Європейському Союзу Нобелівської премії миру взяли участь не тільки лідери співдружності та держав ЄС, але й молоді європейці – переможці спеціально організованого конкурсу малюнку «Peace Europe Future». Їх було п'ятеро, обраних серед численних претендентів з усіх країн Євросоюзу, але участь у змаганні взя-

ли сотні представників молодого покоління Європи. Яким бачить майбутнє старого континенту нова генерація? Подивіться на малюнки маленьких та старших громадян ЄС – вони думають про світ без воєн, насильства, расової та конфесійної ворожнечі; вони бачать світ єдиним та дружним – заради спільного щасливого майбутнього.

Ознайомитися з усіма роботами та фоторепортажами з Осло можна тут: https://www.facebook.com/?ref=tn_tnmn#!/PeaceEuropeFuture

" Zjeť, Máš svobodnou vůli. Máš rodinu. Školu a práci. Domov. Nemáš strach. Nemáš hlad. Nevidíš jst umírat přátele, děti.
You are alive. You have free will. You have a family. You can go to school or to work. You have a home. You are not afraid. You are not starving. You have not seen your friends and children die.

BARBORA, Czech, 17 years old

Міха Міхаліца (Румунія)

Матео Гетхебер (Франція)

Стаса Василич (Сербія)

" Ütközet. Támadás. Követelés. Lovás. Ma egy góli születése - régen egy ember halála. A küzdelem négy betű: béke.
Bottle. Strategy. Attack. Fight. Shoot. Today these mean: GOAL! Long ago they meant someone's death. The difference lies in five letters: PEACE."

LILLI, Hungary, 20 years old

Міхаела Чьонті (Туреччина)